

Fietspaden (module 13)

Module 13 van het mobiliteitsconvenant voorziet de subsidiëring van nieuwe verbindende fietspaden langs gewestwegen. Afhankelijk of de fietspaden al dan niet in het prioriteitenprogramma van het Vlaamse Gewest zijn opgenomen, kunnen steden en gemeenten 100%, respectievelijk 80% subsidies ontvangen. Het realiseren van deze fietspaden vraagt echter een intensieve inspanning van het gemeentebestuur. Een goede opvolging en coördinatie zijn dan ook onontbeerlijk.

Foto: Peter Van Hoof

“Er zitten nog veel kilometers fietspad in de pijn”

Veel gemeenten tonen de intentie om nieuwe fietspaden aan te leggen langs gewestwegen. Daarbij steken soms heel wat problemen de kop op, met lange realisatietermijnen tot gevolg. “Een spijtige zaak”, aldus Patrick D’haese van de Fietsersbond, “de fietser is uiteindelijk het slachtoffer.”

Foto: Fietsersbond

Patrick D’haese (Fietsersbond): *“Er zijn veel redenen waardoor fietspadendossiers vertraging oplopen, maar sommige gemeenten slagen er toch in om een echt pareltje af te leveren.”*

Patrick D’haese: “Er zijn wat ons betreft nog te weinig fietspaden gerealiseerd op de Vlaamse wegen. Het Vlaamse Gewest heeft module 13 in het leven geroepen om gemeenten de kans te geven zelf ook versneld fietspaden langs gewestwegen aan te leggen. Er zijn veel goede voornemens, maar de realisatie laat vaak veel te lang op zich wachten. Er zitten nochtans heel wat interessante projecten in de pijplijn. Het goede nieuws is dan weer dat de fietspaden die de laatste jaren werden aangelegd meestal van een betere kwaliteit zijn dan vroeger. Dat hebben we onder meer te danken aan de richtlijnen in het Vademecum fietsvoorzieningen.”

Waarom verloopt de aanleg van nieuwe fietspaden via module 13 zo traag?

D’haese: “Er zijn verschillende factoren die meespelen. Een ervan is bijvoorbeeld het feit dat veel gemeentebesturen de wegenwerken willen laten samenvallen met rioleringswerken. Op zich een nobel idee, maar die rioleringswerken worden vaak uitgesteld, waardoor ook andere plannen op de lange baan geschoven worden. Een andere grote hindernis zijn de onteigeningsprocedures.

Destijds heeft het Vlaamse Gewest geoordeeld dat het efficiënter was om deze taak in handen van de lokale besturen te leggen. Maar onteigenen is natuurlijk geen leuke opdracht, en we merken dat veel burgemeesters die problematiek wel eens uit de weg gaan. Aan de andere kant moet ook gezegd worden dat onteigeningsprocedures administratief zeer zwaar zijn. Er komt heel wat bij kijken en de federale overheidsdienst die de vergoedingen moet vastleggen, kampt ook regelmatig met capaciteitsproblemen.”

Ook steden en gemeenten hebben niet altijd voldoende personeel voor de opvolging van de dossiers.

D’haese: “Dat klopt. Vooral voor de kleinere gemeenten is het moeilijk om die administratie tot in de puntjes op te volgen. Zij hebben meestal ook geen mobiliteitsambtenaar, en zulke dossiers nauwgezet opvolgen is niet iets wat je eventjes tussendoor kan doen. De gemeenten die er al in geslaagd zijn om schitterende fietspaden te realiseren met module 13, zoals Koksijde,... hebben dat grotendeels ook te danken aan de beschikbare manskracht in het gemeentebestuur. Elke gemeente heeft ook niet de know how in huis om zulke ingrijpende dossiers te coördineren en te begeleiden.”

Veel gemeenten hebben kritiek op de 80-20-regeling, waarbij de fietspaden voor 20 % door de gemeente betaald moeten worden.

D’haese: “Voor een deel is die kritiek terecht, want uiteindelijk gaat het over gewestwegen, en in principe de verantwoordelijkheid van het gewest. Anderzijds kan je ook zeggen dat veel gemeentebesturen ‘met de pluimen gaan lopen’ eens het fietspad gerealiseerd is in hun eigen gemeente of kieskring.”

Foto: Peter Van Hoof

Ontwerprichtlijnen & fietsbeleid

Het Vademecum Fietsvoorzieningen van het Vlaamse Gewest biedt een overzicht van de diverse aspecten van het fietsbeleid met ontwerprichtlijnen voor fietsvoorzieningen. U kunt de meest recente versie van het Vademecum downloaden op www.mobielvlaanderen.be (mobiliteitsbeleid – vademecums).

Oproep ‘Parkeerbeleid’

Een van de volgende nummers van Mobiliteitsbrief gaat over het parkeerbeleid van lokale besturen. Reacties, suggesties en ervaringen van steden en gemeenten die een uitgebalanceerd parkeerbeleid voeren, en/of hierover op een doordachte manier communiceren naar inwoners, handelaars, toeristen,... zijn welkom op de redactie. Mail naar sandra.debel@wkb.be.

“We wilden koste wat het kost zo snel mogelijk onze fietspaden”

De gemeente Brecht heeft sinds begin 2005 een vrijliggend fietspad aan beide zijden van de Schotensteenweg (N115). Daarvoor waren 350 onteigeningen nodig. Om die dossiers zo vlug mogelijk rond te krijgen, nam de gemeente een deel van het voorbereidende werk van het Comité van Aankoop over.

Foto: Peter Van Hoof

Jef Wouters (gemeentesecretaris Brecht):
“Onze inwoners durven hun kinderen nu weer naar school te laten gaan met de fiets.”

De N115 is een drukke gewestweg parallel aan de autosnelweg E19. Hij verbindt Antwerpen met Hoogstraten, dwars door de gemeente Brecht. Tussen het centrum van Brecht en Sint-Job-In-'t Goor/Schoten beschikken de fietsers sinds enkele maanden over comfortabele vrijliggende fietspaden. “De aanleg was absoluut noodzakelijk”, zegt gemeentesecretaris Jef Wouters. “Een smal, door boomwortels omhooggestuwd strookje maakte

van fietsen langs de N115 een gevaarlijke onderneming. Ouders zagen hun kinderen liever niet naar de school in Brecht of Sint-Job-in-'t Goor fietsen. Dat is nu wel het geval. Het aantal fietsers langs de Schotensteenweg is sterk toegenomen.”

De eerste stap in de aanleg van de fietspaden was de goedkeuring van module 13 ‘tot subsidiëring van nieuwe verbindende fietspaden langs gewestwegen’ van het mobiliteitsconvenant door de gemeenteraad op 14 september 2000. Omdat de fietsvoorzieningen niet op het driejarenprogramma van de AWW stonden, moest de gemeente zelf 20 % van de kosten dragen. Het Vlaamse Gewest betaalde de andere 80 %. De Vlaamse minister ondertekende de module 13 op 23 november 2001.

Zelf foto's maken

Er waren 350 onteigeningen nodig om ruimte te maken voor de twee vrijliggende fietspaden. De gemeenteraad keurde het voorlopige rooilijn- en onteigeningsplan goed op 14 juni 2001, het Ministerieel Besluit over de onteigeningen verscheen in het najaar van 2002 in het Belgisch Staatsblad. Intussen zaten de gemeente en het Comité van Aankoop niet stil. Jef Wouters: “De samenwerking verliep van in het begin zeer goed. Een gemeente moet zoveel mogelijk steun verlenen en zelfs een deel van de taken van het comité overnemen. Zo hebben we van alle 350 percelen foto's genomen en een beperkte technische fiche aangemaakt met een eenvoudige beschrijving van de bestaande toestand. De gemeente vroeg ook de bodemattesten op bij de OVAM. Voor percelen die mogelijk verontreinigd waren, ondernam de OVAM op korte termijn de nodige stappen. Op die manier konden de onderhandelingen tussen de eigenaars en het Comité van Aankoop snel beginnen.”

Parallel met die procedure zat Brecht ook rond de tafel met Aquafin en de Vlaamse Milieumaatschappij omdat aan de werken voor de fietspaden de aanleg van een collector en rioleringen was gekoppeld.

Fietsenstalling

De projectnota voor de nieuwe fietspaden langs de N115 werd op 18 april 2002 conform verklaard door de Provinciale Auditcommissie. Onmiddellijk daarna leidde de gemeente de aanbestedingsprocedure in. De gunning van de opdracht gebeurde enkele maanden later en de werken konden onmiddellijk van start gaan. In maart 2005 werd het 7 kilometer lange fietspad aan weerszijden van de Schotensteenweg ingehuldigd. Op de hoek van de gewestweg met de Beukenlei kwam er in het kader van module 13 ook een grote, goed uitgeruste fietsenstalling voor fietsers die daar overstappen op de bus. Intussen is Brecht al bezig met twee nieuwe projecten voor fietspaden: één op de N115 tussen Sint-Lenaarts en Hoogstraten, een tweede op de N133 tussen Westmalle en Sint-Lenaarts.

(Bart Van Moerkerke)

Foto: Peter Van Hoof

De nieuwe overdekte fietsenstalling in Brecht ligt vlak aan een halte van De Lijn.

Foto: Peter Van Hoof

Bij de aanleg van de nieuwe fietspaden ging veel aandacht naar groenaanleg. Langs een deel van het traject werden jonge zomereiken geplant.

Foto: Peter Van Hoof

Sinds maart 2005 heeft de gewestweg N115 tussen Brecht en Antwerpen langs beide zijden vrijliggende fietspaden in rood beton. Op deze plaats werd het fietspad extra ver van de rijbaan verwijderd om een dubbele waardenvolle bomenrij te sparen.

“Duur, maar goed”

Heel wat Vlaamse steden en gemeenten zijn bezig met (de voorbereidingen voor) de aanleg van fietspaden via module 13 van het mobiliteitsconvenant. Hieronder een selectie uit de antwoorden die we kregen op onze oproep ‘ervaringen rond module 13’ in Mobiliteitsbrief nr. 65.

Paul Van der Veken (Hoofd Technische Dienst, Arendonk): “Bij ons lopen momenteel 3 module 13-projecten. Voor twee daarvan hebben we samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met de betrokken gemeentebesturen. Die samenwerking loopt zeer vlot. Iedereen heeft immers hetzelfde doel: zo snel mogelijk een verbindend fietspad realiseren. De 20% kosten die de gemeenten moeten betalen, is niet niks. Ook de administratieve opvolging vraagt een grote inspanning. Maar de overtuiging dat de fietspaden er eindelijk effectief gaan komen, maakt veel goed.”

Alex Peeters (Hoofd Technische Dienst Merksplas): “Het zou evident moeten zijn dat langs een aantal drukke gewestwegen door onze gemeente veilige fietspaden liggen, maar ze werden toch niet opgenomen in de prioriteitenlijst van AWV. Gelukkig vindt Merksplas verkeersveiligheid heel belangrijk en daarom willen wij dat de fietspaden er sneller komen. Wij kozen dan ook voor module 13 van het mobiliteitsconvenant. De hele gemeenteraad staat erachter. De kost is nochtans zeer zwaar voor onze kleine gemeente. We zijn nu bezig met ons derde dossier.”

Tim Duchêne (Mobiliteitsambtenaar Malle): “Bij een van onze twee lopende fietspadendossiers worden we geconfronteerd met vervuiling van de bodem. Langs het toekomstige fietspad lag vroeger een trambedding die opgehoogd werd met zinkassen. De saneringskosten lopen zeer hoog op. Deze bodemsanering zal deel uitmaken van het fietspad dossier, waardoor onze gemeente 20% van de kosten mee moet ophoesten. De oorzaak van de vervuiling ligt nochtans niet bij ons bestuur. Daarom werd ook uitdrukkelijk aan AWV gesteld dat wij hier niet mee akkoord kunnen gaan. AWV onderzoekt momenteel hoe zij hiermee om moeten gaan.”

Module 13 in een notendop

Met de module 13 van het mobiliteitsconvenant subsidieert het Vlaamse Gewest de aanleg van nieuwe verbindende fietspaden langs gewestwegen. Gemeenten die deze module afsluiten, krijgen 80 % van de kosten voor de aanleg terugbetaald van het Vlaamse Gewest. De kosten hebben ook betrekking op de BTW, de studie- en onteigeningskosten.

Fietspaden langs gewestwegen die prioritair zijn, worden voor 100 % gesubsidieerd.

Prioritaire fietspaden zijn:

- Fietspaden die opgenomen werden in het indicatief drie-jarenprogramma (2003-2005) van de Administratie Wegen en Verkeer;
- Fietspaden die op de prioriteitenlijst voor fietspaden van de Administratie Wegen en Verkeer staan omdat ze een K-waarde scoren van r 75 of meer.

Meer info bij de Provinciale Afdelingen Wegen en Verkeer. De volledige tekst van module 13 vindt u op www.mobieltvlaanderen.be/convenants.

Overzicht module 13

Gemeente en AWV (prov. afd.) bakenen project af en overleggen over modaliteiten en ontwerper. AWV (prov.afd.) kan nu al koepelmodule/moduletekst ter ondertekening aan gemeente voorleggen.

Gemeenteraad beslist om module 13 af te sluiten en stelt ontwerper aan.

Gemeente en studiebureau maken in overleg met actoren en onder begeleiding van AWV (mobiliteitsbegeleider + dienstkringingenieur) een **startnota** op.

GBC (Gemeentelijke Begeleidingscommissie) bespreekt startnota.

Startnota op Provinciale Auditcommissie (PAC) – Auditor verklaart “conform”.

Gemeente ondertekent koepelmodule/module.

VVM De Lijn ondertekent koepelmodule/module.

De twee bevoegde **ministers** ondertekenen.

AWV legt budget vast.

GBC maakt **projectnota**.

Projectnota op Provinciale Auditcommissie (PAC) – Auditor verklaart “conform”.

Gemeente en studiebureau werken in overleg met dienstkringingenieur **uitvoeringsplan** uit en zorgen voor andere technische en administratieve modaliteiten, stedenbouwkundige vergunning en eventuele passende beoordeling van de natuurimpact.

Eventueel: onderhoud wegdek door AWV.

Eventueel: riolering door gemeente of netwerkbeheerder riolering.

Eventueel: onteigeningen/aankopen door gemeente. AWV (prov.afd.) vraagt indien nodig hiervoor Min. Besluit aan.

Aanbesteding en opvolging werken door gemeente.

Administratieve opvolging, kwaliteitscontrole, planning betalingen door AWV (prov. afd.).

Uitbetaling subsidie in 2 of meerdere schijven (laatste schijf na voorlopige oplevering).

Gemeente **realiseert**.

Voorlopige en daarna definitieve **oplevering**, telkens na voorafgaand akkoord van AWV (prov. afd.).

Evaluatie door de GBC, eventueel op opvolgingsbijeenkomst, jaarlijkse voortgang mobiliteitsplan.

Meer info:

Dit is een ruw overzicht van de procedure die moet doorlopen worden. De volledige tekst van module 13 vindt u op www.mobieltvlaanderen.be/convenants. Een gedetailleerd schematisch overzicht van de gang van zaken i.v.m. module 13 vindt u op www.mobieltvlaanderen.be/convenants/ bij Module 13 - Procedure. Op dit moment zijn de bevoegde ministers Peeters en Van Brempt aan het onderzoeken in welke mate module 13 kan geoptimaliseerd worden naar uitvoering.

Verkeerskundige studiedagen en opleidingen najaar 2005

Toekomstcongres mobiliteit

■ **Doel:** Deelnemers krijgen een antwoord op de vraag wat ons de volgende 15 jaar te wachten staat op het gebied van verkeer en mobiliteit. ■ **Praktisch:** congres – Vlaams Parlement in Brussel – dinsdag 29 november 2005 – 60 euro ■ **Organisatie:** VSV ■ **Info:** VSV – Eddy Klijnen – tel. 015 44 65 51 – eddy.klijnen@verkeerskunde.be

Opleidingspakket mobiliteitsmanagement voor werknemers

■ **Doel:** Het woon-werkverkeer maakt deel uit van de arbeidsvoorwaarden van elke werknemer. Deze opleiding stelt de vakbondsafgevaardigden in staat met kennis van zaken te onderhandelen. ■ **Praktisch:** op vraag – locatie af te spreken – gratis ■ **Organisatie:** VSV ■ **Info:** VSV – Marijke De Moor – tel. 015 44 65 57 – marijke.demoor@verkeerskunde.be

Opleidingspakket mobiliteitsmanagement voor werkgevers

■ **Doel:** de werkgevers informeren over mobiliteitsmanagement en hen de mogelijkheid bieden om zelf een bedrijfsvervoerplan op te stellen en uit te voeren. De nadruk ligt op het woon-werkverkeer. ■ **Praktisch:** voor elk bedrijf dat een bedrijfsvervoerplan wil opstellen, kan de VSV een opleiding van drie halve dagen en een opleiding in het bedrijf organiseren – locatie af te spreken – 250 of 500 euro ■ **Organisatie:** VSV ■ **Info:** VSV – Marijke De Moor – tel. 015 44 65 57 – marijke.demoor@verkeerskunde.be

Vorming over de programmawet

■ **Doel:** deze infosessie biedt meer inzicht in de programmawet. Deze wet houdt in dat ieder bedrijf met gemiddeld 100 werknemers driejaarlijks een vragenlijst omtrent de mobiliteitsituatie moet bezorgen aan de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer. ■ **Praktisch:** infosessie op donderdag 15 december 2005 – VOKA, Kamer van Koophandel Halle-Vilvoorde – gratis ■ **Organisatie:** VSV ■ **Info:** VSV – Marijke De Moor – tel. 015 44 65 57 – marijke.demoor@verkeerskunde.be

Project verkeersveiligheid in ondernemingen

■ **Doel:** om het aantal ongevallen in het woon-werkverkeer te verminderen ontwikkelde de VSV met de rijsscholen een specifieke opleiding. Er zijn opleidingen voorzien voor automobilisten, motorrijders en bestuurders van lichte bestelwagens en vrachtwagens. Het opleidingsaanbod bestaat uit verschillende onderdelen waaruit gekozen kan worden. Via de Vlaamse opleidingscheques kan u 50 % korting krijgen. ■ **Praktisch:** op vraag – in het bedrijf of in de rijsschool – kostprijs (excl. BTW) per groep: theoretische opleiding 300 euro, praktische opleiding 640 euro, evaluatie 640 euro ■ **Organisatie:** VSV ■ **Info:** VSV – Marijke De Moor – tel. 015 44 65 57 – marijke.demoor@verkeerskunde.be

Meeting mobiliteitsmanagement voor bedrijven

■ **Doel:** de bedrijven een update geven over de mogelijkheden en evoluties van mobiliteitsmanagement. Het accent ligt dit jaar op verkeersveiligheid. Ook worden er een aantal succesvolle cases besproken. ■ **Praktisch:** dinsdag 25 oktober 2005 – VOKA Halle-Vilvoorde – gratis ■ **Organisatie:** VSV ■ **Info:** VSV – Marijke De Moor – tel. 015 44 65 57 – marijke.demoor@verkeerskunde.be

Praktijkschool verkeer

■ **Doel:** de 'Praktijkschool gemeentelijk verkeersbeleid' is een halfjaarlijks initiatief van Mobiel 21 en de VSV. De praktijkschool biedt bruikbare informatie over actuele ontwikkelingen inzake verkeer en mobiliteit. Ze richt zich hierbij tot al wie een bijdrage levert aan het lokale mobiliteitsbeleid. ■ **Praktisch:** najaar 2005 – wordt regionaal georganiseerd – 15 euro ■ **Organisatie:** Mobiel 21 en

VSV ■ **Info:** VSV – Marijke De Moor – tel. 015 44 65 57 – marijke.demoor@verkeerskunde.be

Opleiding politie

■ **Doel:** de verkeersdeskundigheid van lokale en federale politiemensen verhogen en de politie beter integreren in het gemeentelijk mobiliteitsbeleid door een multidisciplinaire benadering. ■ **Praktisch:** 22 september, 20 oktober, 3, 10, 17 en 18 november, 1 december 2005 – in de provinciale politietscholen – gratis voor politiemensen ■ **Organisatie:** VSV ■ **Info:** VSV – Eddy Klijnen – tel. 015 44 65 51 – eddy.klijnen@verkeerskunde.be

Verkeerskunde

■ **Doelgroep:** ouders die zich inspinnen om de verkeersveiligheid aan de school van hun kinderen te verbeteren. Volgende thema's komen aan bod: sensibiliserende acties, overleg met de gemeente en organisatie van verkeersactiviteiten. ■ **Praktisch:** najaar 2005 – gratis ■ **Organisatie:** VSV ■ **Info:** VSV – Dirk Gabriëls – tel. 015 44 65 56 – dirk.gabriels@verkeerskunde.be

Cursus Startbaners Verkeersveiligheid

■ **Doel:** gemeentebesturen met een bepaald percentage ongevallen op hun grondgebied hebben recht op één of meer startbaners verkeersveiligheid. Dit initiatief brengt een samenwerking tot stand tussen scholen, gemeenten en startbaners om zo de verkeersveiligheid in schoolomgevingen te verhogen. ■ **Praktisch:** oktober 2005 – gratis voor startbaners ■ **Organisatie:** Mobiel 21, het departement Onderwijs en de VSV ■ **Info:** VSV – Dirk Gabriëls – tel. 015 44 65 56 – dirk.gabriels@verkeerskunde.be

Studiedagen secundaire scholen

■ **Doel:** Nieuw verkeerseducatief materiaal voor het secundair onderwijs wordt voorgesteld. De deelnemers maken ook kennis met 'Wolken en een beetje regen' een theatervoorstelling over jongeren en bromfietsen die bestemd is voor 14 tot 16-jarigen. ■ **Praktisch:** oktober-november 2005 – in elke Vlaamse provincie een navormingsnamiddag – gratis ■ **Organisatie:** Stuurgroep Onderwijs ■ **Info:** VSV – Dirk Gabriëls – tel. 015 44 65 56 – dirk.gabriels@verkeerskunde.be

10/10 project voor verkeersactieve scholen

■ **Doel:** Antwerpse basisscholen stimuleren en ondersteunen op het gebied van verkeer en mobiliteit. Scholen kunnen een kwaliteitslabel behalen door te werken aan praktische verkeers- en mobiliteitseducatie, zorg te dragen voor de schoolomgeving en ouders te betrekken bij de verkeerseducatieve activiteiten. ■ **Praktisch:** op vraag – in de school – gratis ■ **Organisatie:** VSV en provincie Antwerpen ■ **Info:** VSV – Stuurgroep Onderwijs – tini.desmedt@verkeerskunde.be – tel. 015 44 65 54

Project schoolvervoerplannen

■ **Doel:** scholen en gemeenten begeleiden bij de opmaak van schoolvervoerplannen. Een schoolvervoerplan is een geheel van maatregelen dat ervoor zorgt dat meer kinderen te voet, met de fiets en met het openbaar vervoer naar school komen. Het bevat o.m. een knelpuntenonderzoek en een actieplan. ■ **Praktisch:** op vraag – in de school – 50 euro voor de begeleiding en de verplaatsingskosten ■ **Organisatie:** VSV ■ **Info:** VSV – Dirk Gabriëls – tel. 015 44 65 56 – dirk.gabriels@verkeerskunde.be

Mobiele 55-plussers

■ **Doel:** Ook 55-plussers hebben het recht om mobiel te zijn. Sinds het najaar van 2005 vult de VSV samen met de rijsscholen deze specifieke behoefte in. Op 26 september is er een startdag waar het volledige programma wordt voorgesteld. ■ **Praktisch:** startdag project

in Leuven – 26 september 2005 – gratis ■ **Organisatie:** VSV i.s.m. rijsscholen ■ **Info:** VSV – Dirk Gabriëls – tel. 015 44 65 56 – dirk.gabriels@verkeerskunde.be

Verkeerskundige modules

■ **Doel:** een korte en intensieve bijscholing voor professionelen over een duidelijk afgebakend thema. Afsluitend wordt een ééndaagse excursie georganiseerd. Thema's: verkeersmodellen op lokaal niveau, verkeer tellen en meten, draagvlakversterking, intermodaliteit, voetgangersvoorzieningen, schoolomgevingen. ■ **Praktisch:** op 27 september, 11 en 25 oktober, 8 en 22 november, en 6 december – de Ferrarisgebouw in Brussel – kostprijs: 120 euro per module en 240 euro voor de excursie ■ **Organisatie:** DTV Consultants – Mobiel 21 – IMOB/LUC – VSV ■ **Info:** VSV – Stijn Dergent – tel. 015 44 65 55 – stijn.dergent@verkeerskunde.be

Introductiecursus verkeerskunde

■ **Doel:** de cursus biedt in een beperkt aantal dagen een overzicht van het verkeerskundig werkveld. ■ **Praktisch:** najaar 2005 – de Ferrarisgebouw in Brussel – 300 euro ■ **Organisatie:** HSV, IMOB/LUC, AWW, TRITEL en VSV ■ **Info:** VSV – Stijn Dergent – tel. 015 44 65 55 – stijn.dergent@verkeerskunde.be

Opleiding verkeerskunde (Kortrijk)

■ **Doelgroep:** mensen die zich in de praktijk bezig houden met verkeer en vervoer en zich verder willen bekwalen. De opleiding van drie jaar behandelt o.a. de opmaak en begeleiding van mobiliteitsplannen, vervoersplannen, communicatie en voorlichting in dit kader tot en met de uiteindelijke vertaling in maatregelen op het terrein. ■ **Praktisch:** start in september 2005 – Hitek-Centrum voor Volwassenenonderwijs in Kortrijk – volgens hogeschooltarief ■ **Info:** www.hitek.be (Hoger onderwijs – Programma's) – directie@hitek.be – tel. 056 26 41 48

Opleiding tot verkeerskundige (Diepenbeek)

■ **Doelgroep:** mensen die in de praktijk met verkeer en mobiliteit te maken hebben en zich verder willen bekwalen. ■ **Doel:** deze driejarige opleiding van het type hoger onderwijs voor sociale promotie werkt aan visievorming, vergroten van kennis, inzicht en kunde hierbij rekening houdend met alle vervoerswijzen en ruimtelijke ontwikkelingen. ■ **Praktisch:** start september 2005 – Hogeschool voor Verkeerskunde, Universitaire Campus Gebouw E in Diepenbeek – volgens hogeschooltarief ■ **Info:** www.pcvolo.be/verkeerskunde – verkeerskunde@phlimburg.be – tel. 011 24 92 00

Bachelor en Masteropleiding Verkeerskunde

■ **Doel:** verkeerskundigen die afstuderen aan de Universiteit Hasselt zijn deskundigen met een brede en globale visie op het vakgebied. De bachelor (3 jaar) is sterk multidisciplinair. Naast verdieping in typisch verkeerskundige vakken zoals verkeerskundig onderzoek, verkeers- en mobiliteitsgedrag, geografische informatiesystemen (GIS), ontwerp van infrastructuur, intelligente transportsystemen, verkeersveiligheids- en mobiliteitsmodellen, ... verwerven zij immers ook basiskennis en inzicht in randdisciplines zoals economie, milieukunde, sociologie, statistiek, recht, ... In de master (2 jaar) is een verdere specialisatie in verkeersveiligheid of mobiliteitsmanagement mogelijk. ■ **Praktisch:** start in oktober 2005 – Universiteit Hasselt in Diepenbeek – volgens universitair tarief ■ **Info:** Universiteit Hasselt, Opleiding Verkeerskunde, Agoralaan, gebouw D 3590, Diepenbeek – Isabel Thys – tel. 011 26 87 02 – www.uhasselt.be/verkeerskunde, verkeerskunde@uhasselt.be

Voor meer info over de verkeerskundige studiedagen en opleidingen kunt u (ook) terecht bij: Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) – www.verkeerskunde.be ('Onderwijs/Hoger onderwijs' en 'Kalender') – info@verkeerskunde.be – tel. 015 44 65 50 – Bruul 101, 2800 Mechelen.

Zowel verkeerskundige opleidingen als opleidingen 'Stedenbouwkunde en ruimtelijke planning' kunnen recht geven op subsidiëring van de gemeentelijke plannings- of mobiliteitsambtenaar in het kader van module 1 van het mobiliteitsconvenant. Voor een volledig geactualiseerd overzicht hiervan: zie www.mobielvlaanderen.be/convenants/ (bij 'Wat is nieuw?' of kies 'Opleidingen' in 'Zoeken met trefwoorden').